

SAVJETNIK

Bilten HRVATSKE POLJOPRIVREDNO-ŠUMARSKE SAVJETODAVNE SLUŽBE

Izbor sortimenta za predstojeću sjetvu žitarica

Nažalost, posljednjih godina primijećeno je da se poljoprivredni proizvođači odlučuju na sjetvu vlastitog, nedorađenog sjemena čija uporaba predstavlja veliku opasnost unosa u tlo velikog broja uzročnika bolesti i korova zbog kojih možemo imati velikih problema u proizvodnji te u konačnici i smanjenje prinosa. Sve češće možemo na poljoprivrednim površinama sjeverozapadne Hrvatske vidjeti davno zaboravljeni **korov-kukolj**.

Također na poljima strnih žitarica zbog korištenja vlastitog, nedorađenog sjemena primijetiti veću pojavu prašne i smrdljive snijeti.

Str. 2

VAŽNE NOVOSTI

u Pravilniku o Višestrukoj sukladnosti

Svi propisi vezani uz višestruku sukladnost moraju se poštivati od početka njihove primjene u Republici Hrvatskoj. Nepridržavanje uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji ima za posljedicu **smanjenje ili potpuno obustavljanje isplate potpora u poljoprivredi**.

Djelatnici Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe diljem Republike Hrvatske kroz predavanja već duži niz godina educiraju poljoprivredne proizvođače o minimalnim uvjetima upravljanja na poljoprivrednim gospodarstvima.

Str. 4

Dragi čitatelji,

iza nas je dugo toplo ljeto, koje se nastavilo gotovo do kraja rujna s iznadprosječnim temperaturama. U ovom broju Savjetnika naglasak stavljamo na predstojeću sjetvu žitarica. Od izbora

sortimenata do jesenske primjene herbicida u ozimim žitaricama. Važno je svima skrenuti pozornost na novosti koje donosi Pravilnik o višestrukoj sukladnosti prilikom planiranja sjetve ozimih usjeva na oraničnim površinama. Jedan od osnovnih uvjeta za ostvarivanje prava na izravnu potporu poljoprivrednoj proizvodnji jest poštivanje pravila višestruke sukladnosti.

Svim šumoposjednicima donosimo članak o mjerama zaštite od šumskog štetnika Gubara. Ove godine su na pojedinim lokalitetima primlječena jajna legla vrlo rano što upućuje na mogućnost jačeg napada ovog značajnog šumskog štetnika.

Tuna, kao jedna od najvažnijih vrsta u sektoru ribarstva, zbog velike potražnje na svjetskim tržištima dobiva godišnje kvote koje se određuju za svaku državu pojedinačno. Gospodarski značaj ulova i uzgoja tune u Hrvatskoj je višeznačajan o čemu pišemo u članku „Ulov i uzgoj tune u Hrvatskoj“.

Kako pristupiti hranidbi krmača nakon odbijanja prasadi tema je iz stočarstva u ovom broju Savjetnika.

Osim poziva na Dane jabuka u Požegi savjetujemo i kako čuvati i skladištiti jabuke. Uz objavu manifestacija u idućem razdoblju, od „Bučijade“ te „Sajma zdravog življenja“ na Zagrebačkom velesajmu, donosimo i interesantan članak o kulturi kušanja i degustaciji sireva ususret velikom okupljanju i ocjenjivanju sireva na Sir-Cro-u.

Naši savjetodavci na terenu i dalje odgovaraju na vaše upite, pitanja i stoje vam na raspolaganju sa svojim stručnim i besplatnim savjetima, a kontaktirati nas možete i putem e-adrese savjetodavna@savjetodavna.hr, te uz praćenje naše mrežne stranice; Savjetodavna.hr možete se i pretplatiti na naš besplatni Newsletter.

Ravnatelj

Zdravko Tušek, dipl. inž. agr.

Izbor sortimenta za predstojeću sjetvu žitarica

Suzana Pajić, dipl. ing. agr.

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju traženo je izravnih plaćanja za žitarice (pšenica, raž, ječam, zob, pir) u 2018. godini na površinama od 231.309,41 ha. Iako se u proizvodnji žitarica ostvaruje mali profit po jedinici površine, ratarska proizvodnja nezamisliva je bez uzgoja žitarica u pravilnom plodoredu, kako zbog očuvanja stanja tla, tako i zbog velikog značaja žitarica u proizvodnji hrane za ljude i domaće životinje.

Posljednjih nekoliko godina pšenica se na našem tržištu otkupljuje prema parametrima kvalitete. Ovogodišnji urod najvažnije krušarice, pšenice, otkupljivao se po odredbama Pravilnika o parametrima kvalitete i kvalitativnim klasama pšenice u otkupu pšenice roda 2018. godine (NN 46/2018) prema kojem se urod zrna pšenice razvrstava u sljedeće kvalitativne klase:

Parametri kvalitete	Kvalitativne klase pšenice				
	Premium	I. klasa	II. klasa	III. klasa	IV. klasa
Proteini (%)	>15	13,5-14,99	12,00-13,49	10,5-11,99	<10,49
Hektolitar (kg/hl)	80	78	78	74	<74
Vlaga (%)	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Primjese (crna) (%)	najviše 2	najviše 2	najviše 2	najviše 2	najviše 2
Ukupna primjesa (%)	najviše 5	najviše 5	najviše 5	najviše 5	najviše 5

Vegetacijsku sezonu uzgoja žitarica obilježile su vremenske prilike koje nisu pogodovale ostvarivanju visokih prinosa zadovoljavajuće kvalitete zrna pšenice. U proljeće zbog povećanih količina oborina i niskih temperatura u fenološkoj fazi busanja kasnilo se s provedbom pravodobnih prihrana i adekvatne zaštite usjeva od štetočinja. Visoke temperature u vrijeme nalijevanja zrna (mjesec svibanj) uzrokovale su slabije nalijevanje zrna žitarica. Neuobičajeni rani početak žetve na području cijele Hrvatske, prekidan je zbog učestalih kiša te se žetva žitarica odužila. Učestale oborine tijekom žetve uzrokovale su slabiju kvalitetu zrna žitarica što se najviše očitovalo na hektolitarskoj masi, ali je i dosta pšenica prokljalo. Prokljale pšenice, smanjene hektolitarske mase otkupljivale su se u kategoriji pšenica za stočnu hranu s ostvarenjem manje cijene na tržištu.

Proizvodni pokus 41 sorte i jednog hibrida pšenice (već duži niz godina provodi HPŠSS Podružnica Međimurske županije u suradnji s OPG-om Šopar iz Murskog Središća) kombajniran je nakon učestalih oborina (14. srpnja 2018. godine) na kojem je ostvareni prosjek prinosa suhog zrna pšenice 8.792 kg/ha, međutim ostvareni prosjek hektolitarske mase bio je 71,7 kg/hl. Najmanju hektolitarsku masu (samo 66,5 kg/ha) ostvarila je sorta s ostvarenim prinosom suhog zrna od 10.677 kg/ha. Najmanji ostvareni prinos suhog zrna u proizvodnom pokusu iznosio je 6.510 kg/ha, dok je najviši ostvareni prinos 10.739 kg/ha. Uz svu potrebnu i pravodobnu agrotehniku na proizvodnom pokusu potvrdila se činjenica na koju ne možemo utjecati tijekom vegetacijske sezone, vremenske prilike koje su utjecale na hektolitarsku masu svih sorata u pokusu.

Kroz proizvodni pokus potvrdilo se stanje u dijelovima Hrvatske u kojima se uzgaja pšenica da se uz dobru agrotehniku mogu ostvariti vrhunski prinosi, međutim da na kvalitetu zrna pojedinih godina ne možemo utjecati.

Na proizvodnom pokusu nekoliko sorata i hibrida ozimog ječma ostvaren prinos suhog zrna bio je 8.945 kg/ha.

Nažalost, posljednjih godina primijećeno je da se poljoprivredni proizvođači odlučuju na sjetvu vlastitog, nedorađenog sjemena čija uporaba predstavlja veliku opasnost unosa u tlo velikog broja uzročnika bolesti i korova zbog kojih možemo imati velikih problema u proizvodnji te u konačnici i smanjenje prinosa. Sve češće možemo na poljoprivrednim površinama sjeverozapadne Hrvatske vidjeti davno zaboravljeni korov-kukolj. Također na poljima strnih žitarica zbog korištenja vlastitog, nedorađenog sjemena primijetiti veću pojavu prašne i smrdljive snijeti.

Postizanje visokih prinosa žitarica zadovoljavajuće kakvoće započinje izborom sortimenta. Zbog stalne promjene vremenskih prilika potrebno je izabrati nekoliko sorata, odnosno hibrida različitih selekcija i vremena dozrijevanja. Praćenjem stanja usjeva, provedbom pravodobne i odgovarajuće agrotehlike izgledno je postizanje stabilnih prinosa zadovoljavajuće kakvoće.

PROIZVOĐAČI OPREZ!

Mirta Križanić Božurić, dipl. ing. agr.

Toplo vrijeme pogoduje štetnicima na uljanoj repici

Repičina osa listarica

Toplo vrijeme pogoduje razvoju i brojnosti štetnika na usjevima uljane repice stoga proizvođačima uljane repice preporučamo obilazak i pregled usjeva na prisustvo slijedećih štetnika: kupusnih buhača (*Phyllotreta* spp.), repičinog crvenoglavog buhača (*Psyl-*

liodes chrysocephala) te repičine ose listarice (*Athalia rosae*).

Ukoliko se utvrdi prisustvo 2 buhača/m², odnosno 50 pagusjenica ose listarice/m² (0,5 pagusjenica po biljci), potrebno je izvršiti njihovo suzbijanje. Pagusjenice je potrebno suzbijati dok su mlađeg razvojnog stadija (manje od 10 mm).

U uljanoj repici za navedene štetnike mogu se upotrijebiti insekticidi:

Fastac 10 EC, Decis 2,5 EC, Poleci Plus, Sumialfa 5 FL, Cythrin Max, Karis 10 CS, Cyclone, Direkt, Mosplilan 20 SG.

U vrijeme formiranja lisne rozete potreb-

no je provesti i tretiranje protiv najvažnijih bolesti uljane repice: suhe truleži (*Leptosphaeria maculans*), bijele truleži (*Sclerotinia sclerotiorum*) i crne lisne pjegavosti (*Alternaria brassicae*).

Zaštitu je moguće provesti nekim od slijedećih fungicida: **Caramba**, **Magnello**, **Folicur 250 EW**, **Tebusha 25% EW**, **Tebkin 250 EW**, **Tebucol**, **Riza**, **Tebu Super 250 EW**, **Ulysses**, **Pro-pulse** i dr..

Repičin crvenoglavog buhač

Prilikom planiranja sjetve ozimih usjeva na oraničnim površinama treba uzeti u obzir i novosti u Pravilniku o višestrukoj sukladnosti

mr. sc. Tatjana Međimurec

Svi propisi vezani uz višestruku sukladnost moraju se poštivati od početka njihove primjene u Republici Hrvatskoj. Nepridržavanje uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji ima za posljedicu smanjenje ili potpuno obustavljanje isplate potpora u poljoprivredi. Djelatnici Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe diljem Republike Hrvatske kroz predavanja već duži niz godina educiraju poljoprivredne proizvođače o minimalnim uvjetima upravljanja na poljoprivrednim gospodarstvima.

Jedan od osnovnih uvjeta za ostvarivanje prava na izravnu potporu poljoprivrednoj proizvodnji jest poštivanje pravila višestruke sukladnosti na cjelokupnom poljoprivrednom gospodarstvu sukladno pravilniku kojim se uređuje višestruka sukladnost. Višestruka sukladnost sastoji se od:

- Dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta (Good agricultural and environmental conditions = GAEC), a odnosi se na minimalne uvjete upravljanja vezane uz zaštitu tla

od erozije, zaštitu i upravljanje vodama, održavanje strukture tla i razine organske tvari u tlu i osiguranje minimalne razine održavanje da bi se spriječilo uništavanje staništa

- Obaveznih zahtjeva za upravljanje (Statutory management requirements = SMR) koji se odnose na minimalne uvjete upravljanja vezane uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja te dobrobit životinja.

Svi propisi vezani uz višestruku sukladnost moraju se poštivati od početka njihove primjene u Republici Hrvatskoj. Nepridržavanje uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji ima za posljedicu smanjenje ili potpuno obustavljanje isplate potpora u poljoprivredi. Djelatnici Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe diljem Republike Hrvatske kroz predavanja već duži niz godina educiraju poljoprivredne proizvođače o minimalnim uvjetima upravljanja na poljoprivrednim gospodarstvima.

U ožujku ove godine Pravilnikom o izmjenama i dopuni pravilnika o višestrukoj sukladnosti koji je objavljen u Narodnim novinama 26/2018 između ostalog, izmijenjen je i dio koji se odnosi na minimalnu pokrivenost tla. Izmjena glasi: „Tijekom vegetacijskog razdoblja sve oranične poljoprivredne površine moraju biti pokrivene poljoprivrednim kulturama ili žetvenim ostacima (nadzemni dio biljke s korijenom), ili ciljano prekrivene biljnim ostacima (malč) koji umanjuju eroziju tla, osim u slučaju obavljene pripreme za sljedeću sjetvu i prije nicanja.

Od 15. studenoga do 15. veljače, u cilju prikupljanja vlage, sprečavanja erozije i očuvanja zalihe ugljika u tlu, poljoprivredne površine moraju biti pokrivene glavnim usjevom ili zelenim pokrovom ili se mora primjenjivati jedna od sljedećih mjera:

- ostavljanje strižišta na poljoprivred-

nim površinama;

- prekrivanje poljoprivrednih površina žetvenim ostacima (malč);
- obrada tla za proljetnu sjetvu, pri čemu najmanje 40 % poljoprivrednih površina poljoprivrednog gospodarstva mora biti pokriveno glavnim usjevom ili zelenim pokrovom ili žetvenim ostacima (malč) ili ostavljanjem strništa na poljoprivrednim površinama.“

Također, sukladno Pravilniku o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2018. godinu (NN 19/2018), podsjećam proizvođače soje da će potporu za prihvatljive površine pod sojom ostvariti uz sljedeće uvjete:

- soja je proizvedena od certificiranog sjemena genetski nemodificirane soje
- po hektaru prijavljene površine soje posijano najmanje 80 kilograma certificiranog sjemena genetski nemodificirane soje.

Kao dokaz korisnik potpora mora do 15. listopada 2018. godine podružnici Agencije za plaćanja dostaviti sljedeće dokaze:

- kopiju računa o plaćenom komercijalnom sjemenu kojeg koristi te godine ili drugi dokument kojim se može dokazati porijeklo i količina sjemena i
- certifikat s vreće kojeg će mu Agencija za plaćanja nakon poništavanja vratiti ili certifikat o sjemenu uz otpremnicu Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo.

Skladištenje jabuka

Mladen Fruk, dipl. ing. agr.

Za pravilno i dugoročno čuvanje tj. skladištenje jabuka potrebno ih je ubrati u pravo vrijeme. Plodovi trebaju biti bez vidljivih znakova oštećenja ili simptoma bolesti.

Kod jabuke se razlikuju dva stupnja zrelosti. Prvi je tehnološka zrelost, u kojem su plodovi zreli za optimalno čuvanje na duže vrijeme. Drugi stupanj zrelosti je fiziološka zrelost kada su plodovi najpogodniji za konzumaciju, jer su nakupili maksimum šećera i aromatskih spojeva. Takvi plodovi nisu pogodni za duže čuvanje, jer veoma brzo dolazi do fiziološkog propadanja.

Stupanj, u kojoj se nalaze jabuke, može se odrediti pomoću nekoliko metoda. Prva je pomoću jedno-škrobnog testa (J-J-K test).

Plod jabuke se prereže uzdužno. Urone se u vodenu otopinu joda u kalijevom jodidu. Poslije nekoliko minuta donosi se ocjena o zrelosti plodova na osnovi ljestvice intenziteta obojenosti presjeka ploda.

Plodovi intenziteta obojenosti 3 optimalni su za duže čuvanje.

Druga metoda određivanja stupnja zrelosti

je pomoću penetrometra. Njime se utvrđuje stupanj tvrdoće plodova jabuke. To je metoda, koja se koristi kao dopuna škrobnom testu. Gornja granica za tvrdoću je u većini slučajeva za sve sorte 8 kg/cm², a donja granica iznosi 5 kg/cm². Ispod nje plod jabuke više nije uvjetan za duže čuvanje u hladnjači, već ga se mora što prije potrošiti.

Trećom metodom određuje se ukupna količina suhe tpeive tvari i također je samo dopuna jedno-škrobnom testu. Tu se koristi refraktometar, na kojemu se očitavaju vrijednosti u brix-ima. Minimalna vrijednost za većinu sorti iznosi 11 stupnjeva brix-a.

Nakon što su plodovi ubrani u optimalnom stanju zrelosti treba ih pravilno uskladištiti, kako bi što dulje očuvali kvalitetu.

Kod suvremenog skladištenja razlikuje se nekoliko tipova hladnjača:

- hladnjače s kontroliranim ventilacijom,
- hladnjače s konvencionalnom kontroliranim atmosferom,
- hladnjače s kontroliranim atmosferom s niskim i ultraniskim

- sadržajem kisika,
- hladnjače s dinamičkom kontroliranim atmosferom,
- hladnjače s mikrokontroliranim atmosferom,
- hladnjače s modificiranim atmosferom.

U uvjetima male proizvodnje, kada se jabuke želi čuvati u podrumu ili priručnom skladištu, pored održavanja optimalne temperature i vlažnosti za čuvanje plodova, od neophodne je važnosti i sadržaj kalcija. U nedostatku kalcija plodovi brzo propadaju, čak i kad su zadovoljeni uvjeti skladištenja.

Kako biste svojim jabukama osigurali dovoljnu količinu kalcija, potrebno je plodove nakon berbe potopiti u otopinu bogatu kalcijem. Na taj način se sprečavaju fiziološke bolesti i patogene, koji su prisutni na plodu. Otopina se priprema na sljedeći način:

- 10 L vode,
- 0,4 kg kalcijeva klorida,
- 20 g kalijevog metabisulfita.

Utvrđivanje optimalnog roka berbe od ključne je važnosti, jer će se samo plodovi, koji su ubrani u optimalnom stupnju dozrijevanja, moći dugo čuvati te će se na taj način izbjeći i propadanje plodova uzrokovano fiziološkim bolestima i patogenima.

1 plodovi su potpuno zeleni 2 započela je faza dozrijevanja ploda 3 optimalno je stanje za dugotrajno čuvanje 4 plodovi su samo za kraće čuvanje i prijevoz 5 konzumna zrelost

Jesenska primjena herbicida u ozimim žitaricama

U ozimim žitaricama rast i razvoj nekih od najopasnijih korova započinje već u jesen

mr. sc. Milorad Šubić

U razdoblju od 10.-20.(25.) listopada optimalni su rokovi sjetve ozimih žitarica (ječam, pšenica, raž, pšeno-raž ili tritikale).

Zbog gustog sklopa i relativno visokog rasta ozimih žitarica razvoj korova niskog rasta često ima manji značaj na prirodu u odnosu na proljetne "okopavine" (npr. kukuruz, krumpir, šećerna repa, uljna tikva). **Ipak, istraživanja dokazuju da su prosječni prinosi ozimih žitarica na poljima gdje se ne suzbijaju korovi manji 8,7 % (raž) i 14,2 % (pšenica i ječam).** Osim izravnih šteta na smanjenju uroda korovi u ozimim žitaricama uzrokuju i posredne ili indirektno štete koje se očituju u obliku otežane žetve (npr. priljepača, bročika ili mačak - *Galium*), smanjene vrijednosti proizvoda (nečistoće, nepoželjne primjese), uzrokuju polijeganje usjeva i jači razvoj bolesti, zakorovljeni usjevi kasnije dozrijevaju sa zrnom slabije kvalitete, a kod domaćih životinja mogu uzrokovati alergije i dermatitis.

U ozimim žitaricama rast i razvoj nekih od najopasnijih korova započinje već u jesen, pa se nekada raširena primjena herbicida u vrijeme intenzivnog travanjskog porasta zadnjih desetljeća počela provoditi već nakon jesenskog nicanja žitarica. **Obična slakoperka ili pahovka (*Apera spicaventi*) postala zadnjih dvadesetak godina dominantna jednogodišnja korovna trava na mnogim poljima ozime pšenice.** Pogoduju joj suha i pjeskovita tla, sjeme klije u jesen na dubini oko 1 cm, dobro busa i razvija glatke i uspravne stabljike visine do 100 cm (rastom je viša od modernih sorti pšenice). Obično u vrijeme klasanja žitarica razvija metlicu s brojnim klasićima (tada postaje vidljiva u žitnim poljima s veće udaljenosti). Pelud uzrokuje alergije, a jedna korovna biljka proizvede 1.000-12.000 sjemenki! Prirodno stanište ovom korovu su samo ozime žitarice, a zbog uskog plodoreda i "dugovječnosti" sjemena brzo se širi i osvaja nove površine. Od travnih je korova u žitaricama moguće pronaći još lisičji repak (*Alopecurus myosuroides*) i engleski ljulj (*Lolium perenne*). Korovne trave najčešće niču u jesen zajedno s posijanom žitaricom. Upravo su jednogodišnje korovne trave posljednjih desetljeća bitno utjecale na noviju strate-

giju suzbijanja korova u žitaricama - jesensku primjenu već nakon sjetve i prije nicanja, odnosno još češće nakon punog ponika (faza pšenice 3-4 lista) do kraja busanja! Biološki gledano, korovne trave pripadaju istoj botaničkoj skupini kao ozime kulture (porodica Poaceae ili Gramineae), pa je selektivnost većine kemijskih djelatnih tvari (tzv. "graminici") u žitaricama izražena u ranijim rokovima primjene.

Isplativost rane primjene herbicida u žitaricama vidljiva je iz činjenice da 100 vlati slakoperke ili pahovke (*Apera*) po metru kvadratnom smanjuje prinos ozime pšenice za 940 kg/ha a ozimog ječma za 460 kg/ha, odnosno 20-30 biljaka broča ili mačka (*Galium*) po kvadratnom metru površine može prepoloviti urode!

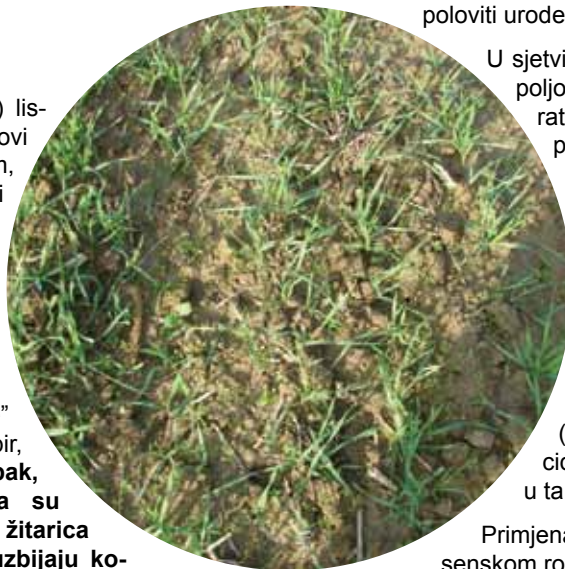
U sjetvi ozimih žitarica treba se pridržavati dobre poljoprivredne prakse - potrebno je osigurati sjetvu čistog sjemena (dorađeno sjeme proizvođačkih kuća), a izbjegavati farmersko sjeme i "tavanušu". Obratiti pozornost na dobro osmišljen plodored, pravovremenu i kvalitetnu obradu tla sa optimalnim gustoćom sklopa, uravnoteženom gnojdbom i održavanjem optimalne pH-vrijednosti (čime značajno utječemo na kondiciju žitarica). Kako u žitaricama zbog gustoće sklopa nije moguće provoditi mehaničke mjere suzbijanja korova (npr. kultiviranje), tada je upotreba herbicida primarna mjera protiv neželjenih biljaka u takvim usjevima.

Primjena herbicida u ozimim žitaricama već u jesenskom roku bit će potrebna ako smo žitarice posijali rano, a polja su zakorovljena najopasnijim vrstama opisanim u uvodu (*Apera*, *Galium*) - tada je kritični broj za jesensko-zimsko razdoblje 0,5-1,0 neželjenih biljaka/m². Ostali jesenski korovi niskog i srednjeg rasta (npr. mrtva kopriva, čestoslavica, mišjakinja ili "črevac" i drugi) imaju značajno manji negativnu utjecaj na žitarice gustog sklopa, pa je njihov prag štetnosti puno veći i iznosi 15-20 biljaka/m².

Kada i koje herbicide primijeniti?!

Već nakon sjetve, a prije nicanja kulture primjenjuju se rezidualni herbicidi na dobro pripremljenom i usitnjenom tlu, a za dobru selektivnost sjetva mora biti obavljena na propisanu dubinu (prosječno 5 cm). Većina danas registriranih herbicida za primjenu u jesen mogu se koristiti već nakon sjetve kada aplikacija ne ovisi o razvojnoj fazi, ali ovim tretiranjem korovi se suzbijaju napamet (nisu niknuli pa ne možemo procijeniti njihovu kritičnu brojnost) (vidi Tablicu 1). Voditi računa o tome koji herbicidi se smiju koristiti u pojedinim vrstama strnih žitarica! Primjerice, zemljišni herbicidi na osnovi pendimet-alina imaju različita dopuštenja u žitaricama: npr. u ozimoj pšenici, ječmu i raži dopušten je Stomp 330E, dok se Dost 330E smije primijeniti samo u pšenici! Istu djelatnu tvar u pravku Pendigan EC smijemo koristiti u pšenici, raži, ječmu i tritikalu, kao i noviji Stomp Aqua CS (primijenjen samo nakon sjetve, a prije nicanja usjeva!). Tornado Forte SC je dopušten u ozimoj pšenici, ječmu i pšenoraži (tritikale) i slično!

Pojedinih smo sezona zabilježili i njihovu fitotoksičnost, naročito kada je nakon primjene pala velika količina oborina (više od 45 mm u jednom danu).

Tablica 1. Neki herbicidi registrirani za rano suzbijanje "jesensko-zimskih" (bienalnih) korova u ozimim žitaricama u RH

Pripravak	Djelatne tvari	Prije nicanja	*Nakon nicanja
Alister Grande			
Krajnji rok za primjenu zaliha 30.9.2019.	jodsulfuron 4,5 %, mezosulfuron 6 %, diflufenikan 18 %	-	0,8-1,0 lit./ha
Alister New	jodsulfuron 4,5 %, mezosulfuron 9 %, diflufenikan 12 %	-	1,0 lit./ha
Filon 80 EC	prosulfokarb 80 %	3-5,0 lit./ha	-
Stomp 330E	pendimetalin 33 %	4-6 lit./ha	-
Pendigan EC	pendimetalin 33 %	4,0 lit./ha	-
Stomp Aqua	pendimetalin 45,5 %	2,5-3 lit./ha	-
Tolurex SC	klortoluron 50 %	3-4 lit./ha	2,5-3 lit./ha
Tornado Forte SC	diflufenikan 10 %, klortoluron 50 %	1,25 lit./ha	1,25 lit./ha
Pallas 75 WG	piroksulam 75g/kg	-	120-250 g/ha

*od stadija 2-3 razvijena lista ozimih žitarica do završetka busanja!

VAŽNO: NE tretirati žitarice jesenskim herbicidima u klijanju i nicanju!

U kasnijim rokovima sjetve moguće je primjenu herbicida od tri lista do početka i/ili kraja busanja primijeniti krajem zime ili rano u proljeće. Pri "jesensko-zimskom" suzbijanju korova u žitaricama voditi računa o dnevnim i noćnim temperaturama zraka. U satima primjene herbicida poželjno je da dnevne temperature budu veće od 5°C (optimalno je između 8° i 10°C), a najniže bi noćne vrijednosti trebale biti iznad 0°C! Nedostatak jesenske primjene herbicida u žitaricama je što

ovim tretiranjima ne suzbijamo višegodišnje korove (npr. osjak - *Cirsium*, slak - *Convolvulus* i dr.)!

Sami proizvođači žitarica moraju odabrati strategiju suzbijanja korova prilagođenu svakoj parceli i situaciji, odnosno odlučiti o potrebi, načinu i vremenu suzbijanja korova u žitaricama.

Pritom se valja rukovoditi spoznajama o zakorovljenosti (kolika je zastupljenost jednogodišnjih korovnih trava, ima li višegodišnjih korova?), fizikalno-kemijskim svojstvima tla, osnovnim saznanjima o herbicidima, te novčanoj dobiti nakon njihove pravilne primjene.

Mjere zaštite od šumskog štetnika gubara (*Lymantria dispar* L.)

Maja Pleše dipl. ing. šum.

Gubar je značajni šumski štetnik koji se pojavljuje najčešće na hrastovima ali i na drugim vrstama listača poput bukve, graba, lijeske, brijesta i pitomog kestena. Kod jakog napada, njegove gusjenice mogu izazvati golobrst i posljedično propadanje stabala, ukoliko se golobrst višestruko ponavlja. Iz tog razloga vrši se redovno motrenje pojave tog štetnika odnosno njegovih jajnih legala koja se pojavljuju na kori stabala tijekom jeseni i zime (najčešće u periodu od listopada do prosinca).

Ove godine na pojedinim lokalitetima u okolici Siska i Zagreba primijećena su jajna legla vrlo rano što upućuje na mogućnost jačeg napada pa se

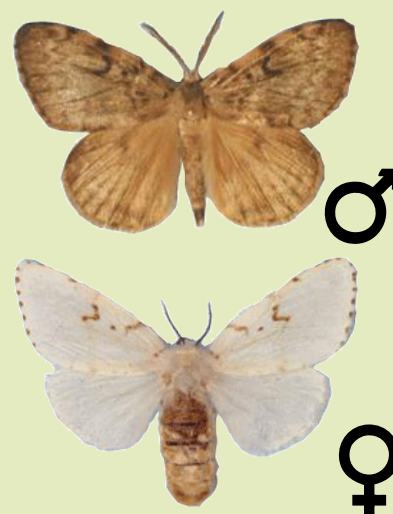
preporuča šumoposjednicima da obrate pozornost na tu pojavu. Ako otkrijete pojavu tih legala na kori, savjetuje se njihovo mehaničko uklanjanje i uništavanje. Jajno leglo podsjeća na gubu pa je stoga narodni naziv ovog štetnika „Gubar“.

Osim mehaničkog uklanjanja, koje može izvršiti sam šumoposjednik, taj štetnik se može i kemijski suzbijati, što se provodi samo u slučajevima gradacije i na lokalitetima koji su u žarištu napada. Suzbijanje se vrši aviotretiranjem, ukoliko se prethodnom laboratorijskom analizom utvrdi mogućnost golobrsta.

Gubar je leptir čija ženka ima bijela krila, a mužjak nešto tamnija, sivo – smeđa.

Nakon parenja, ženka polaže jaja (jajna legla) na kori drveta.

Tijekom sljedećeg proljeća kada stabla prolistaju, gusjenice gubara krenu u krošnje i započinju sa svojim žderanjem te ih je moguće vidjeti u cijelim skupina-

ma. One nisu izbirljive i mogu se hraniti lišćem velikog broja različitih biljaka te ih možemo pronaći i na nasadima jabuka i šljiva. Ako ih nema u tolikom broju da uzrokuju golobrst, njihovo žderanje ipak može znatno oslabiti stablo koje će nakon toga biti pogodna meta sekundarnim štetnicima.

Kultura kušanja i uživanja u sirevima

Višnja Krapljan, dipl. ing. agr.

Sir je važna namirnica u prehrani ljudi, a danas ima i širi značaj, jer predstavlja kulturno i tradicionalno ogledalo neke zemlje. Hrvatska ima paletu sireva koji se proizvode na njenim prostorima već vjekovima, a male sirane na obiteljskim gospodarstvima sa svojom ponudom stvaraju mogućnost da se tradicionalnim proizvodima obogaćuje agroturistička ponuda cijelog područja te postaju značajni faktor ruralnog razvoja.

Sir je jedno od najstarijih kulturnih blaga čovječanstva, a sačuvati ćemo ga jedino njegovim adekvatnim prikazom, prije svega prema potrošačima, stoga je bitno uvoditi kulturu kušanja i uživanja u sirevima.

Kako bi se šira javnost upoznala s ovim našim blagom, jedan od smjerova kojim je krenula Radna grupa za sirarstvo Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe je i prikaz tih sireva kroz vođene degustacije sira.

U novije vrijeme, počeli smo s još atraktivnijim radionicama sljubljivanja sira s vinima.

Na samim počecima našeg rada s proizvođačima, ispitivali smo kvalitetu njihovih mliječnih proizvoda kroz organizirana senzorska ocjenjivanja i ona su bila prisutna kroz cijeli sirarski rad.

Zadnje dvije godine Radni tim za sirarstvo Hrvatske poljoprivredno-šumarske savjetodavne službe, uspješno provodi aktivnost strukovnog osposobljavanja kroz **Mjeru 1 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“, tip operacije 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020., kroz održavanje tečajeva na cijelom području RH. Tečajevi za polaznike su besplatni, do sada je održano 39 tečajeva te educirano oko 800 korisnika. Sastavni dio tih tečaja je edukacija o Senzorskoj kvaliteti mliječnih proizvoda s praktičnim ocjenjivanjem proizvoda s tečaja kao i mliječnih proizvoda polaznika.**

Senzorska ocjena namirnica podrazumijeva ispitivanje hrane svim osjetilima: vidom, njuhom, okusom, sluhom i dodirrom. Iako su sva osjetila važna, miris i okus presudni su za ocjenu određenog sira. Što je zrenje duže, to miris sira postaje izraženiji i posebniji.

Okus sira razvija se dvojako, u ustima, ali i u nosu. Tek kad su oba osjetilna puta u međusobnoj harmoniji moguće je potpuno uživanje u siru, ali i pravilna senzorska ocjena. Mogućnosti osjeta na jeziku su ograničene. Postoji samo 5 okusa koje se senzorski mogu osjetiti – slano, kiselo, slatko, gorko i umami.

Umami je teško opisati kao okus, a mogli bismo ga prevesti slobodnije i kao pikantan, ekstraktan, slastan, sadržajan,

bogato, puno.. on je svojevrsan sklad okusa, onaj faktor koji izvlači „mmm“ prilikom konzumiranja.

To je onaj osjećaj okusne potpunosti i užitka pri jelu – zaokružena cjelina.

Umami se često može osjetiti u siru.

Kako čovjek ne uživa samo nepcem, već i očima, preporučljivo je uskladiti prigodu s načinom prezentiranja i posluživanja sira. Kod slaganja sirnih plata i tanjura potrebno je voditi računa o slijedu sireva – od blagih i profinjenih preko slasnih do pikantnih i jakih.

Taj slijed sira se kreće od 6 sati u smjeru kazaljke na satu te treba voditi računa da su vrhovi trokuta sira okrenuti prema vani.

Umjesto upotrebe pretjeranih ukrasa, bolje neka sir ispriča svoju priču.

Ukrasi se mogu posložiti na jedno mjesto na plati, a kao odgovarajuće dekoracije mogu poslužiti sve domaće vrste voća (npr. grožđe, jabuke, kruške, orašasti plodovi, sjemenke buče).

Nekoliko savjeta za savršenu prezentaciju sira:

- Za 2-9 osoba: 5 vrsta sireva, za 10-99 osoba: oko 8-18 vrsta sireva, a za 100 i više osoba: preko 20 vrsta sireva
- Jedna sirna plata sadrži min. 4-6 vrsta sira
- Optimalna temperatura za uživanje u siru je 18-22°C

- Sir treba biti u obliku trokutića veličine zalogaja
- Treba voditi računa da su sirevi poredani tako da vrhovi pokazuju prema van
- Po osobi poslužiti 180-200g sira kao glavnog jela odnosno 80-100g kao deserta
- Kako bi gosti imali priliku otkriti sve nijanse, ponuđeni sirevi poredani su od blagog do pikantnog, i to u smjeru kazaljke na satu.
- Manje ukrasa za više užitka
- Odabrali odgovarajuće priloge – voće, orašaste plodove itd.

Uživanje u siru počinje s odgovarajućim izgledom, serviranjem pravilne veličine komadića sira pri odgovarajućoj temperaturi, poštivanjem ispravnog slijeda posluživanja sireva (prema okusu) te uz njega pravilno odabrati kruh i napitke.

Trend je promocija kulture jedenja sira, mi u Hrvatskoj smo na počecima, ali i te početke javnost prati sa zanimanjem.

Prva radionica sljublivanja sira i Vina od Davnina, gdje smo udružili sirarsko i vinarsko znanje naših stručnjaka, održana je 4. rujna 2018. u Krapini, u sklopu Tjedna kajkavske kulture. Radionica je kod sudionika izazvala oduševljenje i siguran je pokazatelj u kojem smjeru treba ići i što potrošači traže i cijene. A kada se sir promovira na pravi način, može dati benefite ne samo potrošačima, nego i proizvođačima odnosno našim poljoprivrednicima, a za koje sve ovo i radimo.

Hranidba krmača nakon odbijanja prasadi

Branimir Garić, mag. ing. agr.

Razdoblje trajanja hranidbe krmača nakon odbijanja prasadi je desetak dana. Međutim vrlo je bitno razdoblje u reprodukcijskom ciklusu krmače. Nakon odbijanja prasadi hranidba krmača mora biti dobro izbalansirana. Krmače su nakon odbijanja prasadi iscrpljene i u slaboj kondiciji. To se posebno odnosi na krmače visoke mliječnosti koje ne mogu pojesti količinu hrane potrebnu za izlučivanje mlijeka. Iz tog razloga grla troše i vlastite tjelesne rezerve što rezultira gubitkom težine. U tom periodu preporučuje se da se krmače drže zasebno svaka u svom boksu i treba ih dobro hraniti kako bi što prije bile spremne za pripust.

Pojedinačni pristup osigurati će izvrsnu hranidbu i onemogućiti međusobno fizičko napadanje. Na optimalnu hranidbu treba paziti već u fazi pripreme rasplodnih krmača za pripust, prije same oplodnje. Na ovaj način osigurava se velik broj ovuliranih jaja i veći postotak embrija koji će preživjeti prvu fazu supratnosti.

U ovakvim situacijama savjetuje se primjena tzv. flushing sustav, oblik pojačane hranidbe nekoliko dana prije i poslije oplodnje gdje se hrane pojačanom, obilnijom i kvalitetnijom hranidbom. Preporuka je da krmače dnevno pojedu 3-5 kg hrane. Da se ovo postigne, krmače se hrane ili po volji ili u tri obroka dnevno.

Nakon uspješne oplodnje u maternici krmače razvija se embrij pa zatim fetus. Kako bi se pokrile sve potrebe ploda i krmače valja znati koliko je u kojem stadiju potrebno. Suprasnost se dijeli na tri stadija, stadij blastocite, embrionalni razvoj i fetalni razvoj. Stadij blastocite je kada plod u maternici još nije pričvršćen.

Oplodena jajna stanica ima svoj metabolizam, a hranu crpi iz uterusnog mlijeka. Embrionalni razvoj - embrij je ovijen plodnim ovojnicama koje su pričvršćene uz sluznicu maternice. Na kraju embrionalnog razvoja masa plodova je približno jednaka bez obzira na hranidbu krmače. Fetalni razvoj - fetus ima svoju ovojnicu, svoj vlastiti krvotok. Dolazi u placenti do izmjene hranjivih tvari između majčinog i fetalnog krvotoka. U ovom stadiju hranidba ploda ovisi i o sastavu krvi krmače, što znači da hranidba uvelike utječe na plod.

Tijekom suprasnosti važno je osigurati hranjive tvari za normalan razvoj plodova i mliječne žlijezde krmače. Pri tom valja imati na umu da je dio hranjivih tvari potreban za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba krmače. Krmače dosta dobro iskorištavaju hranu, svoje potrebe zadovolje s 2 kg hrane što sadrži 13 do 14% bjelancevina.

Dnevna količina hranjiva raspoređuje se u dva obroka. Dnevni prirast suprasnih krmača kreće se od 150 do 300 g. Hranidba krmača mora biti kvalitetna ali nikako preobilna jer dolazi do utovljavanja, što za posljedicu ima da kod previše utovljenih krmača plodovi često ostaju nerazvijeni te tijekom prasnjenja može doći do poteškoća.

Ulov i uzgoj tune u RH

Uzgoj tuna temelji se na ulovu mlađih primjeraka u prirodi koji se dohranjuju u plutajućim kavezima

Valentina Andrić, mag. ing. morskog ribarstva

Ribolov plavoperajne tune u Hrvatskoj ima dugu tradiciju. Stajaća tunolovka tzv. „tunera“ prvi se put spominje 1438. godine kada su riječkim i kastavskim ribarima dopuštali spuštanje mreža u zaljevu Preluku. Ribari su na području od Rijeke do Senja izgradili skele – promatračnice sa kojih su promatrali dolazak tuna u zaljev. Danas od nekadašnjih 67 tunera sa tog područja postoje dvije, kao turistička atrakcija i podsjetnik na nekadašnji način ribolova. Pojavom novog ribolovnog alata okružujuće mreže plivarice-tunolovke ovakav način tunolova je napušten.

Tuna je jedna od najvažnijih vrsta u sektoru ribarstva, prvenstveno zbog visokih cijena koje postiže na svjetskim tržištima zahvaljujući svojoj veličini i visokoj kvaliteti mesa. Zbog velike potražnje svježih tune na japanskom tržištu kao i promjene načina ribolova (zamjene udica plivaricama tunolovkama), došlo je do povećanja ribolovnog napora i smanjenja divljih populacija u prirodnim staništima. Kako bi nadoknadili potrebe za svježom tunom, Japanci su šezdesetih godina započeli s uzgojem tune u kanadskim vodama što je prošireno i na Sredozemno more.

Iako se ribolov i akvakultura najčešće razmatraju kao zasebne kategorije, u slučaju uzgoja tune one su povezane jer još uvijek nije zaokružen životni ciklus u kontroliranim uvjetima. Uzgoj tuna temelji se na ulovu mlađih primjeraka u prirodi koji se dohranjuju u plutajućim kavezima. Kolokvijalno, postoje dva pristupa u komercijalnom uzgoju tuna, tov i uzgoj tuna (engl. farming i fattening). Kod tova tuna veći odrasli primjerci se love i dohranjuju tijekom kratkog razdoblja najčešće 4 do 6 mjeseci pri čemu je cilj povećanje količine masti koja pak ima velik utjecaj na cijenu na japanskom tržištu tune. Uzgojem tuna uzgajaju se mladi nedorasli primjerci tijekom 2 do 3 godine radi povećanja mase ribe i promjene odnosa masti i mesa. Tako uzgojena tuna gotovo u cijelosti zadovoljava standarde „sashimi“ tržišta, za razliku od tune iz ulova gdje je samo 30 posto vrhunske kvalitete.

Hrvatski ribari su stekli bogato iskustvo u ribolovu na tune kao kapetani i ribari, ali i kao vlasnici velikih brodova tunolovaca koji su ribarili na Tihom i Atlantskom oceanu. Dio njih je pokrenuo uzgoj tune u Australiji koji se pokazao uspješnim te su svoje iskustvo odlučili prenijeti u Hrvatsku. Tako je 1996. godine zabilježen prvi pokusni tov tune u Hrvatskoj, s proizvodnjom od 36 tona (Kali Tuna, o. Ugljan).

Kao posljedica sve veće potražnje divlje tune na tržištu, došlo je do povećanja ribolovnog napora i do ugrožavanja prirodnih stokova. Na temelju znanstvenih istraživanja utvrđeno je da je u posljednjih 20 godina došlo do redukcije prirodnih stokova za oko 80%. Tuna je kao kozmopolitska vrsta pod posebnim režimom upravljanja. Međunarodna komisija za očuvanje i zaštitu atlantskih tuna (ICCAT) prati stanje tuna i njima sličnih vrsta u Atlantskom oceanu, Sredozemnom moru i pripadajućim morima. Preporuke se donose za oko 30 vrsta

među kojima su za Hrvatsku značajne plavoperajna tuna (*Thunnus thynnus*), žutoperajna tuna (*Thunnus albacares*), velikooka tuna (*Thunnus obeus*), iglan (*Tetrapterus belone*) i sabljan (*Xiphias gladius*). ICCAT donosi preporuke koje imaju obvezujući karakter za sve članice koje uključuju ograničenje ribolovnog napora, godišnje ulovne kvote, prostorno – vremenska ograničenja kao i kontrolne mjere. ICCAT je osnovan na međunarodnoj konvenciji u Rio de Janeiru (Brazil) 1969. godine. Republika Hrvatska je bila samostalna članica od 1997. do 2013. godine, a od ulaska u Europsku uniju, interese Republike Hrvatske zastupa zajednički predstavnik EU.

Komisija kao osnovno upravljačko tijelo ICCAT-a održava redovite godišnje sastanke na kojima donosi preporuke za očuvanje stokova. Ulovne godišnje kvote se određuju za svaku članicu na temelju prikupljenih statističkih podataka i procjena stokova, uključujući povijesne podatke o ulovu i ribolovnoj floti.

Smatra se da postoje dva različita stoka plavoperajne tune: istočni i zapadni. U istočnom Atlantiku nalazimo istočni stok na području od Norveške do južne Afrike čija su mrjestilišta u Sredozemnom moru. Komisija provodi mjere zaštite odvojeno za istočno-atlantski i zapadno – atlantski stok, pa tako za Hrvatsku vrijedi preporuka i kvote za istočno-atlantski stok. Na temelju podataka o povijesnom ulovu u razdoblju od 1999. do 2000., RH je dodijeljena ulovna kvota od 1155 t za 2003. godinu. U cilju zaštite stokova, kvote su proporcionalno smanjivane u razdoblju od 2005. do 2012., kada je kvota za Hrvatsku iznosila 376,01 t. Smanjenje ulovnih kvota rezultiralo je i smanjenjem uzgojnih kapaciteta. Za 2018. godinu Hrvatskoj je dodijeljena godišnja ulovna kvota od 779,84 t koja je raspoređena za gospodarski i negospodarski ribolov:

Kategorija ribolova	Potkategorija	Porijeklo kvote		Ukupno (t)
		Državna kvota (t)	Trajna individualna kvota (t)	
Gospodarski ribolov	Plivarice tunolovke	331,84	367	698,84
	Udičarski alati	52,5	7,5	60
	Prilov	2	0	2
Negospodarski ribolov	Športski ribolov	3	0	3
	Rekreacijski ribolov za trofejne primjerke	8	0	8
	Ribolov u znanstvene svrhe	8	0	8
Ukupno		405,34	374,5	779,84

Osim ulovne kvote, kao mjera zaštite uvedena je 2002. godine i minimalna ulovna veličina od 30 kg ili 70 cm. Za Republiku Hrvatsku je iznimno dozvoljen ulov tune minimalne mase od 8 kg isključivo u svrhu daljnjeg uzgoja.

Kao dodatna mjera zaštite uvedeno je vremensko ograničenje

ribolova mrežom plivaticom **tunolovkom** koji je **dozvoljen mjesec dana godišnje u razdoblju od 26. svibnja do 24. lipnja** ili do iskorištenja dodijeljene kvote. Ribolov **udičarskim alatima** u gospodarskom ribolovu **dozvoljen je od 25. veljače do 31. prosinca** ili do iskorištenja dodijeljene kvote. Ribolov tune **u športskom i rekreacijskom ribolovu** dozvoljen je **od 16. lipnja do 14. listopada**, kao i rekreacijski ribolov trofejnih primjeraka.

Sva plovila koja sudjeluju u ribolovu plavoperajne tune moraju biti evidentirana na ICCAT-ovoj listi, te se sukladno preporukama određuje broj plovila koja sudjeluju u ribolovu.

Gospodarski značaj ulova i uzgoja tune u Hrvatskoj je višeznačajan. Razvoj uzgajališta, kao relativno nove djelatnosti u hrvatskom ribarstvu, pridonio je gospodarskom rastu i naglom razvoju te izlazu iz dugogodišnje krize. Početak kaveznog uzgoja tuna pridonio je razvoju ribarstva i marikulture. Uzgoj tune je uvelike utjecao i na modernizaciju ribarske flote te ekonomski rast i zapošljavanje stanovništva na otocima. U Hrvatskoj su danas četiri uzgajivača tune koja zapošljavaju veliki dio lokalnog stanovništva izravno na farmi, ali i neizravno kao kooperante na prijevozu hrane za uzgajališta, teglju kaveza, ispomoći prilikom izlova. Dio ribara plivaričara neizravno je povezan s uzgajivačima preko isporuke male plave ribe za ishranu tuna. Ulov male plave ribe je trenutno u fokusu Europske komisije, a HPŠSS intenzivno surađuje s Ministarstvom poljoprivrede, ribarima u HGK i HOK u postavljanju mjera održivog ribolova kako bi se osigurale optimalne količine ulova, između ostalog i za uzgoj tuna.

Uzgojena tuna se najvećim dijelom plasira na zahtjevno japansko „sushi“ i „sahimi“ tržište gdje se konzumira sirova za što je potrebna iznimna kvaliteta mesa. Tuna je jedna od najznačajnijih riba za hrvatsko gospodarstvo i sudjeluje s oko 30 % u ukupnom izvozu riba i proizvoda od ribe. Uzgoj tune visoko je isplativa djelatnost za hrvatsko gospodarstvo u kojoj leži potencijal okolišno održivog i društveno odgovornog razvoja ribarstva i akvakulture.

Određivanje tehnološke zrelosti maslina u njihovom području uzgoja

mr. sc. Višnja Šimunović

Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba (HPŠSS) počela je provedbu projekta „Određivanje tehnološke zrelosti maslina u njihovom području uzgoja“. HPŠSS će na taj način po prvi puta biti u mogućnosti za maslinu dati kompletnu agrotehniku, uz gnojenje, rezanje, navodnjavanje, zaštitu i čuvanje ploda, a to je berba tj. određivanje optimalnog vremena berbe maslina.

Optimalna tehnološka zrelost ploda maslina ovisi o sorti i području uzgoja. Tim projektom ispitat će se tehnološka zrelost sorata maslina Istre, Hrvatskog Primorja - Kvarnera i Dalmacije u njihovom području uzgoja.

U tu svrhu savjetodavci su počeli uzorkovanje ploda maslina na terenu u maslinicima OPG-ova, koji su spremni na takvu suradnju, i to od sredine rujna pa sve do maksimalnog sadržaja ulja u plodovima, što se iskustveno očekuje oko 20. studenoga 2018.

Uzorkovanje se obavlja svakih 10-tak dana na početku praćenja tehnološke zrelosti maslina, a kako će se približavati vrijeme fiziološke zrelosti maslina tijekom studenoga, uzorkovanje je predviđeno svakih 5 dana, jer su tada, ovisno o mnogim čimbenicima (temperatura, vremenske prilike i dr.) moguće svakodnevnne velike promjene u maslinama. Tako će se uzorkovanje ukupno provesti u 8 rokova, na 6 uzgojnih područja Jadranskog priobalja: Istra, Hrvatsko Primorje, Sjeverna Dalmacija – Zadarska županija, Sjeverna Dalmacija – Šibensko-kninska županija, Srednja Dalmacija s otocima Hvar, Brač, Šolta te Južna Dalmacija (Konavli) s otokom Korčula.

Analiza plodova maslina obavljat će se u laboratoriju tvrtke NIR ANALIZA d.o.o. u Zagrebu, koja je za to kompetentna, a rezultati i preporuke o optimalnom roku početka berbe bit će dostupni maslinarima i kontinuirano će se objavljivati na mrežnoj stranici HPŠSS.

SirCroFest

Dario Zagorec, dipl. ing. agr.

Tradicionalni 4. po redu Festival tradicijskih sireva RH „SirCroFest“ u organizaciji HPŠSS i Saveza malih sirara RH „SirCro“ održat će se ove godine 2. i 3. studenog.

Prvog dana će se održati savjetovanje malih sirara uz prigodno druženje i dodjelu diploma za osvojena odličja na završenim regionalnim ocjenjivanjima i finalnom nacionalnom ocjenjivanju sireva malih proizvođača koje će se održati 18. listopada u Zagrebu.

Drugog dana će biti organiziran prodajni festival na trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu.

Međunarodni Festival Sira INTERNATIONALE KÄSIADE

Dario Zagorec, dipl. ing. agr.

HPŠSS i savez malih sirara RH „SirCro“ i ove godine organiziraju odlazak i sudjelovanje sireva malih sirara na međunarodni festival sira „14. Internationale KÄSIADE“, koji se od 8. do 10. studenog 2018. održava u mjestu Hopfgarten u austrijskom Tirolu.

Pravo sudjelovanja imaju samo legalni proizvođači. Kotalizacija po siru je 50 eura, a zainteresirani se mogu javiti savjetnicima - specijalistima sirarstva HPŠSS (Višnja Krapljan, Anđelka Pejaković, Predrag Janeš, Ivanka Bervida, Emilija Cimerman, Dubravka Kaić).

MANIFESTACIJE U LISTOPADU

Jesen u Lici	5. - 7. listopada 2018.	Gospić
Sajmovi hrane i zdravog življenja	18.- 21. listopada 2018.	Zagreb
Bučijada	19. - 21. listopada 2018.	Ivanić Grad
Dani jabuka	26. - 27. listopada 2018.	Požega
SirCro	2. - 3. studenoga 2018.	Zagreb
4. Sajam zimnice i autohtonih proizvoda	5. – 7. studenoga 2018.	Zagreb

Dani jabuka, Požega 2018.

21. izložba jabuka i voćnih prerađevina „Dani jabuka - Požega 2018.“ održat će se 26. i 27. listopada 2018. (petak i subota) u sportskoj dvorani Tomislav Pirc (bivša dvorana Grabrik) Ulica Antuna Kanižlića 8.

Kao i svake godine, Dani jabuka upotpunit će se različitim sadržajima.

„Danima jabuka“ nastoji se ukazati na važnost voćarstva u poljoprivredi, ali i gospodarstva uopće, te na bogatstvo raznovrsnih sorata jabuka i voćnih prerađevina.

Za dodatne informacije pratite mrežnu stranicu www.savjetodavna.hr

Impressum

UREDNIČKI ODBOR / Zdravko Tušek, dipl. ing. agr. / mr. sc. Robert Črep / Siniša Hrgović, dipl. ing. agr. / dr. sc. Ivan Danjek / dr. sc. Ines Pohajda / mr. sc. Marija Ševar / mr. sc. Višnja Šimunović / mr. sc. Tatjana Međimurec / mr. sc. Dario Zagorec / Aleksandra Radić, dipl. ing. agr. / Ivica Prpić, dipl. ing. agr. / Goran Kunštek, struč. spec. oec. / Vladimir Novotny, univ. spec. pr. / Valentina Andrić, mag. ing. morskog ribarstva / Ljiljana Jelaković, mag. ing. des. text. / Petra Lulić, mag. ing. silv.

Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba
Savska cesta 41
10 000 Zagreb, Hrvatska
T / 385 (0)1 4882 700
F / 385 (0)1 4882 701
savjetodavna@savjetodavna.hr
www.savjetodavna.hr